

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Online Learning and Teaching Management in Bangkapi, Bangkok

เดชาวัต คงคาน้อย

Dechawat Kongkanoi

สถาบันรัชต์ภาคย์

Rajapark Institute

E-mail: dechawat.kk01@gmail.com

Received October 22, 2023; **Revised** December 13, 2023; **Accepted** December 23, 2023

Abstract

The objectives of this research are 1) to study and compare the levels of teaching and learning factors; Management of teaching and learning and the level of teaching management. 2) Study the factors affecting the management of online teaching in Bang Kapi District, Bangkok. Using quantitative research method. The sample group was parents of secondary school students in Bang Kapi District, Bangkok, 400 people, the sample size was determined using Yamane's ready-made table, at a tolerance of 5%. The tool used in the research was a questionnaire with a reliability value of .872. Statistics used to analyze data include mean, and standard deviation. T-test One-way analysis of variance and multiple regression analysis. The results of the research found that: Overall teaching and learning factors were at a moderate level. In terms of teaching and learning management, the overall level was at a moderate level and the overall level of online teaching management is at a moderate level. Sample groups with different educational levels Have opinions on the level of teaching management Statistically significant at the .05 level. Teaching and learning factors include the teacher's side. and technology and teaching and learning management, including the online environment and ease of access It is a factor affecting the level of management of online teaching in the Bang Kapi District, Bangkok. Statistically significant at the .05 level.

Keywords: Management; Online Learning and Teaching; Bangkapi District

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับของปัจจัยด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน และระดับการบริหารจัดการเรียนการสอน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน ที่ความคลาดเคลื่อน 5% เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น .872 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านตัวผู้สอนและด้านเทคโนโลยี และด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ และด้านความง่ายในการเข้าถึง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; การเรียนการสอนแบบออนไลน์; เขตบางกะปิ

บทนำ

การเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีทำให้วงการศึกษามองเห็นการศึกษารูปแบบออนไลน์มาแล้ว แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ผ่านหน้าจอบนคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ อาจได้ผลลัพธ์ไม่ดีเท่ากับการเรียนในห้องเรียนที่ผู้สอนและผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันแบบเผชิญหน้ากัน ทำให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นทางเลือกหนึ่งที่น่ามาใช้ในบางโอกาส อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนแบบออนไลน์กำลังเป็นที่นิยมของวงการศึกษ ตั้งแต่การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 ได้มีการปรับมาใช้การเรียนการสอนออนไลน์แบบฉบับพลัน จึงไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับทุกโรงเรียนทั่วโลก ที่ไม่เคยเรียนผ่านหน้าจอบรรยากาศเสมือนจริง และไม่มีอคติ ซึ่งก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อีกทั้งยังเป็นโจทย์ใหญ่ของคนทั่ววงการศึกษามองเห็นการศึกษารูปแบบออนไลน์ ที่ต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้เข้าถึงอุปกรณ์ที่ยังไม่เท่าเทียมกัน เช่น อินเทอร์เน็ต และแกแอส (Amarinthewa, 2021) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ลักษณะระบบเครือข่ายมาใช้จัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคออนไลน์ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นการสอนโดยที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่ต้องพบหน้ากันโดยตรง วิชาที่เรียนอาจจะเรียนพร้อมกันหรือไม่พร้อมกัน หรือทั้งสองอย่าง การเรียนรู้แบบนี้ คือ ที่สอนทางไกลออนไลน์ หรือการสอนทางไกล การเรียนการสอนออนไลน์ หรือการเรียนการสอนแบบกระจาย เป็นกระบวนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน (Web-based) แบบต่าง ๆ ที่จะสอนด้วยระบบอินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ต หรือผสมผสานกันระหว่างอินทราเน็ตกับเทคโนโลยีการสื่อสารอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ (Ngaorangsri, 2020)

ตามหลักการ Education 4.0 ของโลก ไม่ได้มุ่งที่ออนไลน์ ไม่ได้เน้นการป้อนความรู้ของครูในชั้นเรียน รูปแบบการศึกษาตามมาตรฐานของโลกต่างเชื้อประโยชน์ ฟังพากันตามการเข้าถึง ตามศักยภาพผู้เรียน นักการศึกษาจึง

บัญญัติ 3 วิธีการเรียนรู้ จากคำว่า on คือ online, on air, on-site วิธีการหรือช่องทางดังกล่าวไม่อาจตอบโจทย์ความสำเร็จของการเรียนรู้แต่ละคน หรือแต่ละเนื้อหาได้ ในการบริหารงานการศึกษา มีพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและพัฒนา การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งภารกิจสำคัญอีก 2 ด้าน คือ กิจการนักเรียน นักศึกษา และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ในบริหารงานตามพันธกิจและภารกิจต่างๆ มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสถาบันการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการผลิตบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่ง พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานโดยมีคุณธรรมและจริยธรรม ในการใช้ความรู้ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลายด้าน เช่น เกี่ยวข้องกับหลักสูตรซึ่งเป็นแผนการจัดการวิชาความรู้อย่างเป็นระบบ การใช้รูปแบบของการสอนหรือการฝึกอบรมผ่านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และรองรับกลุ่มผู้เรียนขนาดใหญ่ที่มีความต้องการในปัจจุบันการเรียนรู้นวัตกรรมสื่อและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริม และสร้างกลไกเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์นั้น ยังมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ (Luangsurin & Yuktananda, 2021) แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนออนไลน์เป็นเรื่องใหม่ ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวจนอาจทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวลได้ ความเครียด ความวิตกกังวลในการเรียนออนไลน์อาจมีมากหรือน้อยอาจเนื่องมาจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ อาจทำให้การรับรู้เสื่อมลง ความสามารถในการแก้ปัญหาลดลง ไม่สนใจสิ่งรอบตัว ความคิดสับสน ความจำลดลง สมาธิลดลง สูญเสียความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะจัดการกับชีวิตของตนเอง หากความเครียดความวิตกกังวลนั้นเกิดจากการเรียนออนไลน์ย่อมส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเช่นกัน วิกฤตินั้นนอกจากจะทำให้ปัญหาคุณภาพและความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้การเรียนออนไลน์อาจส่งผลกระทบต่อทั้งระบบการศึกษาและหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Kaedmongkhon et al., 2022)

นอกเหนือจากนั้นผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้ถูกสะท้อนผ่านทางความเห็นของผู้ปกครองในหลายช่องทางโดยเฉพาะในโซเชียลมีเดีย ซึ่งส่วนใหญ่มีมุมมองว่า การเรียนแบบออนไลน์ให้ผลการเรียนที่ดีกว่าการเรียนในห้อง ทั้งนี้ส่วนใหญ่สาเหตุมาจากความรับผิดชอบของตัวนักเรียนเอง รวมถึงบทเรียนและสื่อการสอนขาดความน่าสนใจ จึงทำให้เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจเรียนและสนใจน้อยกว่าการเรียนในห้อง อีกทั้งมีข้อเท็จจริงว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านการเรียน และมีข้อจำกัดอยู่มาก ปัญหาอันเนื่องมาจากการไม่เข้าใจระบบการเรียนการสอน การผลิต การใช้และส่วนของครูในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีไม่เพียงพอ ปัญหาเหล่านี้ทำให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตพัฒนา และเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับรวมถึงผู้เรียน (Yuktananda, 2021)

ด้วยที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยทำให้ทราบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ รวมถึงปัจจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทั้งในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถต่อยอดไปยังภาคส่วนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการการเรียนการสอน ระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ที่มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วม สิ่งอำนวยความสะดวก ทฤษฎีการเรียนรู้ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นต้น

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 141,489 คน (Bangkapi District Office, 2022) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรจำนวนมาก โดยคำนวณสัดส่วนตามช่วงต่าง ๆ ในเขตบางกะปิ และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973 as cited in Piroj, 2017)

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ทำการศึกษา คือ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ ปี พ.ศ. 2565-2566

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนการสอน

การบริหารจัดการการเรียนการสอน เป็นกระบวนการสำคัญสำหรับพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีการเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยการบริหารจัดการการเรียนการสอน มีความสำคัญหลายประการ 1) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม 2) ทำให้การจัดการศึกษา บรรลุเป้าหมาย ตามหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา 3) ช่วยเสริมทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4) ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถแยกดีชั่วถูกผิดอย่างมีเหตุผล 5) ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด 6) ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน 7) ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปสู่การเสริมสร้างอาชีพหรือรายได้ และ 8) ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า (Chichayavanich, 2019)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne's Conditions of Learning Theory) คือ กระบวนการและหลักการ ออกแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาโดยนักจิตวิทยา Robert Gagne (Gagne, 1985) โดยสรุปและลำดับเหตุการณ์ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย (Mongkolmoo, 2020)

- 1) ดึงดูดความสนใจ (Gain Attention) หมายถึง การดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเพื่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ สามารถทำได้โดยการใช้สิ่งเร้าที่เกี่ยวข้อง การกระตุ้น หรือการตั้งคำถาม
  - 2) แจ้งผู้เรียนถึงวัตถุประสงค์ (Inform Learners of the Objective) หมายถึง การที่ผู้เรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เฉพาะหรือเป้าหมายที่พวกเขาคาดหวังจะบรรลุ การสื่อสารวัตถุประสงค์เหล่านี้อย่างชัดเจนช่วยให้มุ่งความสนใจและกระตุ้นให้พวกเขาเรียนรู้
  - 3) กระตุ้นการเรียกคืนความรู้เดิม (Stimulate Recall of Prior Knowledge) หมายถึง การกระตุ้นการใช้งานความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับกรอบความคิดที่มีอยู่ โดยการทบทวนแนวคิดหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ผู้เรียนจะต่อยอดจากสิ่งที่พวกเขารู้อยู่แล้วได้
  - 4) นำเสนอเนื้อหา (Present the Content) หมายถึง การที่เนื้อหาการเรียนการสอนจะถูกนำเสนอต่อผู้เรียนในลักษณะที่มีโครงสร้างและเป็นระเบียบ โดยเรียงลำดับตามตรรกะ แบ่งออกเป็นหน่วยที่สามารถจัดการได้ และนำเสนอโดยใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม เช่น การบรรยาย หรือมัลติมีเดีย เป็นต้น
  - 5) ให้คำแนะนำ (Provide Guidance) หมายถึง ผู้เรียนต้องการคำแนะนำ และการสนับสนุนเพื่อทำความเข้าใจและรับความรู้หรือทักษะใหม่ๆ โดยเกี่ยวข้องกับการอธิบาย การยกตัวอย่าง การสาธิต และคำแนะนำที่ชัดเจนเพื่อช่วยผู้เรียนในการเข้าใจเนื้อหา
  - 6) การนำความสามารถออกมา (Elicit Performance) หมายถึง ผู้เรียนจะได้รับโอกาสในการฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ที่จะช่วยเสริมสร้างความรู้หรือทักษะที่ได้รับมาใหม่ และช่วยให้สามารถแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาได้หากจำเป็น
  - 7) ให้ข้อเสนอแนะ (Provide Feedback) หมายถึง ผู้เรียนจะได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งบ่งชี้ว่าพวกเขาบรรลุผลการเรียนรู้ที่ต้องการหรือไม่ คำติชมช่วยให้พวกเขาประเมินความก้าวหน้า ระบุจุดที่ต้องปรับปรุง และเสริมสร้างความเข้าใจ รวมไปถึงพฤติกรรมที่ถูกต้อง
  - 8) ประเมินผลการปฏิบัติงาน (Assess Performance) หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนเพื่อกำหนดขอบเขตที่พวกเขาบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสามารถใช้วิธีประเมินต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบฝึกหัดภาคปฏิบัติ เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการเรียนการสอนได้
  - 9) ปรับปรุงการเก็บรักษาและการถ่ายโอน (Enhance Retention and Transfer) หมายถึง กิจกรรมสุดท้ายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการเก็บรักษาและการถ่ายโอนเนื้อหาที่เรียนรู้ในระยะยาวไปยังบริบทในโลกแห่งความเป็นจริง กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การให้โอกาสในการทบทวน การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้
- สรุป แนวคิดการบริหารจัดการเชิงสถานการณ์เป็นแนวคิดที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับใช้เพื่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ เนื่องด้วยการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ได้รับความนิยมนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมากหลังจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากนี้ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ผลเป็นอย่างดีกับการเรียนการสอนแบบปกติ เนื่องด้วยการเรียนการสอนออนไลน์ยังเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ไม่ใช่การเรียนการสอนหลัก การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนให้ทัดเทียมกับการสอนแบบปกติจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะสามารถทำให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่มีคุณภาพได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรูปแบบเดิม ๆ ให้เป็นการเรียนใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยทำการสอน เป็นการเรียนรู้แบบเปิด คือ การเรียนรู้ตามเวลา ความต้องการ และสถานที่ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต อยู่ในรูปแบบคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง ทำให้ได้รับความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชาชน ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง ในส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง VDO และ Multimedia โดยส่งต่อไปยังผู้เรียนผ่าน Web browser ทั้งผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน สามารถติดต่อสื่อสาร ปรีกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยใช้ e-mail, chat, social media จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา (Podapol, 2020) ความสำเร็จของการเรียนการสอนออนไลน์เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการเรียนรู้ของผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรสนับสนุนทั้งระบบ เริ่มจากการวางแผน การออกแบบการเรียนการสอน การประเมินผล และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบออนไลน์ การเรียนรู้แบบออนไลน์จะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีการจัดการ และการนำเสนอที่ดี ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น และมีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี สามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนได้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสุขในการเรียน และบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการเรียนในรายวิชานั้น ๆ (Moungprasert et al., 2022)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 141,489 คน (Bangkapi District Office, 2022)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน คำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตร Yamane (1973 as cited in Piroj, 2017) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) (Vanichbuncha, 2019)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของประชาชนในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ 1 ข้อ จากตัวเลือกหลายข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) อาชีพ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ด้านตัวผู้สอน 2) ด้านตัวผู้เรียน 3) ด้านความสะดวกสบาย และ 4) ด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วม 2) ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง และ 3) ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) การพัฒนา 2) การเรียนรู้ 3) ประสิทธิภาพ 4) การวัดผล และ 5) การปรับตัว

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการศึกษารวบรวมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำไปกำหนดตัวแปรและกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมนิยามศัพท์และวัตถุประสงค์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 5 คน เพื่อนำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยการหาค่า IOC ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.8-1.00 นำมาปรับแก้ข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นประชาชนในเขตบางกะปิ และมีบุตรหลานที่เคยเรียนออนไลน์ จำนวน 40 คน เพื่อนำไปทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .872 หลังจากนั้นจึงทำการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และใช้การส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ก่อนส่งแบบสอบถามผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามด้วยระบบออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเรียนการสอน ร่วมกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน ที่จำเป็นต่อการศึกษาและพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ที่สังเคราะห์ได้จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยการลงรหัสข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดเพื่อเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ จากนั้นจึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติทั้งเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์น้ำหนักของปัจจัยแต่ละปัจจัยที่ศึกษาและใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน

3. การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย การนำเสนอข้อมูลอยู่ในรูปตารางประกอบคำบรรยายใต้ตาราง

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 เป็นผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.25 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 และทำอาชีพทั่วไป จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25

ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ในขณะที่ด้านตัวผู้สอน ด้านความสะดวกสบาย ด้านตัวผู้เรียน และด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าระดับเฉลี่ยเท่ากับ 3.10, 3.09 และ 3.08 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

Table 1 Learning factors

ปัจจัยด้านการเรียนการสอน (Learning Factors)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ (Level)
ด้านตัวผู้สอน (Teacher)	3.10	1.04	ปานกลาง (Moderate)
ด้านตัวผู้เรียน (Student)	3.08	0.94	ปานกลาง (Moderate)
ด้านความสะดวกสบาย (Convenience)	3.09	0.99	ปานกลาง (Moderate)
ด้านเทคโนโลยี (Technology)	3.05	0.84	ปานกลาง (Moderate)
ภาพรวม (Total)	3.08	0.94	ปานกลาง (Moderate)

ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ในขณะที่ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ 2. ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน

Table 2 Learning management

ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Learning management)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ (Level)
ด้านการมีส่วนร่วม (Participation)	2.98	0.88	ปานกลาง (Moderate)
ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง (Access)	3.14	0.87	มาก (High)
ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ (Online environment)	3.07	0.81	ปานกลาง (Moderate)
ภาพรวม (Total)	3.06	0.84	ปานกลาง (Moderate)

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ในขณะที่การเรียนรู้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 การปรับตัว การพัฒนา ประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09, 3.07, 3.06 และ 3.04 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน

Table 3 Teaching management level

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Learning management level)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ (Level)
การพัฒนา (Development)	3.07	0.89	ปานกลาง (Moderate)
การเรียนรู้ (Learning)	3.14	0.92	มาก (High)
ประสิทธิภาพ (Efficiency)	3.06	0.95	ปานกลาง (Moderate)
การวัดผล (Evaluation)	3.04	0.84	ปานกลาง (Moderate)
การปรับตัว (Adaptation)	3.09	0.88	ปานกลาง (Moderate)
ภาพรวม (Total)	3.11	0.84	ปานกลาง (Moderate)

การทดสอบปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีระดับค่าเฉลี่ยของการบริหารจัดการการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

Table 4 Summary of the hypothesis test by demographic factor

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (Demographic factors)	ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Teaching management level)
1. เพศ (Sex)	ไม่มีความแตกต่าง (No Difference)
2. อายุ (Age)	ไม่มีความแตกต่าง (No Difference)
3. ระดับการศึกษา (Education)	แตกต่าง (Difference)
4. อาชีพ (Occupation)	ไม่มีความแตกต่าง (No Difference)

การทดสอบปัจจัยด้านการเรียนการสอนกับระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในด้านตัวผู้สอน และด้านเทคโนโลยี มีผลต่อระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน

Table 5 Results of testing of teaching and learning factors that affect the level of teaching and learning management.

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Bata		
constant	3.188	.194		16.474	.000
ด้านตัวผู้สอน (Teacher)	.083	.032	.175	2.595*	.010
ด้านตัวผู้เรียน (Student)	.049	.042	.081	1.168	.244
ด้านความสะดวกสบาย (Convenience)	.024	.034	.048	.703	.483
ด้านเทคโนโลยี (Technology)	.076	.037	.141	2.048*	.042

R = .316, R² = .100, Adj. R² = .084, F = 6.413, sig. = .000

จากตารางที่ 5 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ดังนี้

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน = ค่าคงที่ + B ด้านตัวผู้สอน + B ด้านเทคโนโลยี

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน = 3.188 + .083 ด้านตัวผู้สอน + .076 ด้านเทคโนโลยี

level of teaching and learning management = constant + B (Teacher) + B (Technology)

level of teaching and learning management = 3.188 + .083 (Teacher) + .076 (Technology)

ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 สามารถอธิบายได้ว่า หากปัจจัยด้านการเรียนการสอนในด้านตัวผู้สอน และด้านเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไป ร้อยละ 8.4 (Adj. R² = .084) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนกับระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ พบว่า ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน ในด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ และด้านความง่ายต่อการเข้าถึง มีผลต่อระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน

Table 6 Results of the teaching and learning management test that affect the level of teaching and learning management.

Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Bata		
constant	2.715	.212		12.811	.000
ด้านการมีส่วนร่วม (Participation)	.062	.034	.114	1.839	.067
ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง (Access)	.092	.033	.173	2.782*	.006
ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ (Online environment)	.181	.040	.281	4.515*	.000

R = .403, R² = .162, Adj. R² = .151, F = 14.966, sig. = .000

จากตารางที่ 6 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ดังนี้

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน = ค่าคงที่ + B (ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์) + B (ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง)

ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน = 2.715 + .181 (ด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์) + .092 (ด้านความง่ายต่อการเข้าถึง)

level of teaching and learning management = constant + B (Online environment) + B (Access)

level of teaching and learning management = 2.715 + .181 (Online environment) + .092 (Access)

ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 สามารถอธิบายได้ว่า หากด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนในด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ และด้านความง่ายในการเข้าถึง มีการเปลี่ยนแปลง 1 หน่วย จะทำให้ระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอนเปลี่ยนไปร้อยละ 15.1 (Adj. R² = .15.1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านผู้สอน ความสะดวกสบาย และตัวผู้เรียน มีความสำคัญระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะเปรียบเสมือนผู้ริเริ่มและผู้ควบคุมการเรียนการสอนออนไลน์ แต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เทคโนโลยีจึงมีความสำคัญในการเรียนการสอนอย่างมาก สอดคล้องกับ Watanakanjana et al. (2021) เรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนออนไลน์ จากสมรรถนะผู้สอนและการวัดประเมินผล กรณีศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า ประสิทธิภาพของการเรียนออนไลน์ เกิดจากอิทธิพลทางรวมของ จากสมรรถนะผู้สอน และการวัดประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และองค์ประกอบของประสิทธิภาพการเรียนออนไลน์อยู่ในระดับที่สูงทุกด้าน โดยสามลำดับแรกที่มีค่าน้ำหนักปัจจัยสูงสุด ได้แก่ การเรียนออนไลน์ทำให้การเรียนมีสนุกสนานมากขึ้น การเรียนออนไลน์ทำให้นักศึกษามีความอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และการวัดและประเมินผลที่ได้จากการสอนแบบออนไลน์ช่วยส่งเสริมความซื่อสัตย์ในการทำแบบทดสอบประเมินตนเองทั้งก่อนและหลังเรียนตามลำดับ

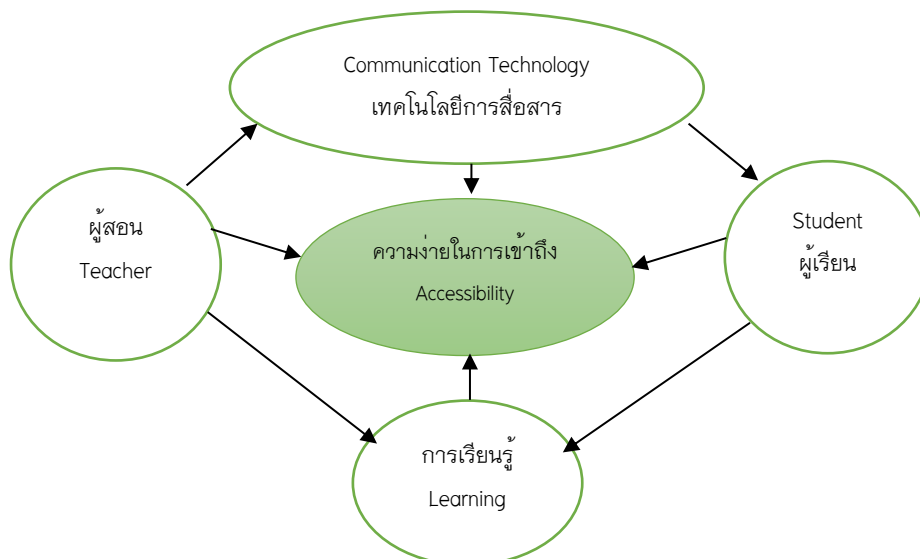
นอกจากนี้ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์จำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ แตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนออนไลน์เป็นวิธีการสอนที่คนไทยยังไม่คุ้นเคย ทำให้หลายคนมีความคิดว่าหากได้เรียนแล้วเกิดข้อสงสัยจะไม่สามารถพูดคุยกับผู้สอนได้ อีกทั้งยังมีมุมมองว่าการเรียนการสอนออนไลน์ต้องอาศัยเครื่องมือสื่อสารมาช่วยในการเรียนรู้กับผู้เรียน และผู้ปกครองหลายคนยังไม่เข้าใจวิธีการใช้งานหรือการเข้าถึงระบบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sanguanwong (2021) เรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนออนไลน์ในยุคโควิด-19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันด้านระดับการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอนกับระดับการบริหารจัดการการเรียนการสอน พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอนในด้านตัวผู้สอน และด้านเทคโนโลยี และด้านการบริหารจัดการเรียน

การสอน ในด้านสภาพแวดล้อมออนไลน์ และด้านความง่ายในการเข้าถึง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sooksena (2022) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ด้านเทคโนโลยี ด้านบทเรียน และด้านผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท และสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ของ Mounprasert et al. (2022) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ด้านกระบวนการ ด้านผู้สอนและบุคลากรสนับสนุน ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนการสอนออนไลน์ ในระดับอุดมศึกษา

อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการการเรียนการสอน ควรมีการพัฒนาเพิ่มเติม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongthong (2021) เรื่อง การจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ขั้นเตรียมการ และวางแผน ขั้นดำเนินการและกำกับติดตาม ขั้นประเมินและสะท้อนผล ในส่วนของด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพร้อมของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในระดับมาก และด้านแนวทางในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรพัฒนาด้านการบริหารจัดการ การจัดการกิจกรรมการ เรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยี ตลอดจนด้านครู นักเรียนและผู้ปกครอง

สรุปผล

ภาพที่ 1 การบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์

Figure 1. Online Teaching Management

การบริหารจัดการการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ผู้สอน เทคโนโลยีการสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนและความง่ายในการเข้าถึง โดยการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้น เป็นการเรียนการสอนที่แตกต่างจากการสอนแบบทั่วไป ผู้สอนต้องมีความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในระดับหนึ่ง รวมไปถึงต้อง

มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาสื่อการสอนออนไลน์ที่สามารถใช้ได้อย่างได้ผลดีแม้ว่าการเรียนการสอนนั้นจะเป็นไปแบบออนไลน์หรือทางไกล อีกทั้งความง่ายต่อการเข้าถึงก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อให้สามารถดำเนินไปได้โดยที่มีอุปสรรคต่อผู้เรียนและผู้สอนน้อยที่สุด เช่นเดียวกับกับในส่วนของการบริหารจัดการการเรียนการสอน ควรมีการเน้นในเรื่องความง่ายต่อการเข้าถึงให้การเรียนการสอนออนไลน์นั้นสามารถเข้าถึงได้โดยกลุ่มคนที่กว้างมากขึ้น ทั้งผู้ที่ไม่พร้อมทางด้านองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ หรือการเชื่อมต่อ ควรมีการสนับสนุนด้านนี้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้การเข้าถึงการเรียนออนไลน์นั้นเป็นไปได้อย่างเท่าเทียมกัน รวมไปถึงควรมีการทำให้สภาพแวดล้อมในการเรียนออนไลน์มีคุณภาพเทียบเท่าได้กับการเรียนแบบปกติโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน รวมไปถึงผู้เรียนกับผู้เรียนให้เกิดการระดมความคิด การพัฒนาในด้านการสื่อสารระหว่างกัน ให้ดีเท่ากับการเรียนแบบปกติ แม้ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนออนไลน์จะไม่ได้เจอกันในห้องเรียนแบบปกติ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ด้วยสามสิ่งนี้ร่วมกันจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สัมพันธ์กันเพื่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรมีการรณรงค์แนะแนวองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเรียนออนไลน์ให้กับผู้สอน และผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ และการเรียนการสอนออนไลน์เป็นไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- 2) ควรมีการสร้างมาตรฐานการเรียนออนไลน์จากผู้รับผิดชอบว่าควรเป็นไปในรูปแบบใดจะมีผลสัมฤทธิ์ดี เพื่อให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นไปได้อย่างสอดคล้องและวัดผลได้
- 3) ควรมีการประเมินและวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ
- 4) ควรมีการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ ที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ดี มีคุณภาพทัดเทียมกับการเรียนแบบปกติ

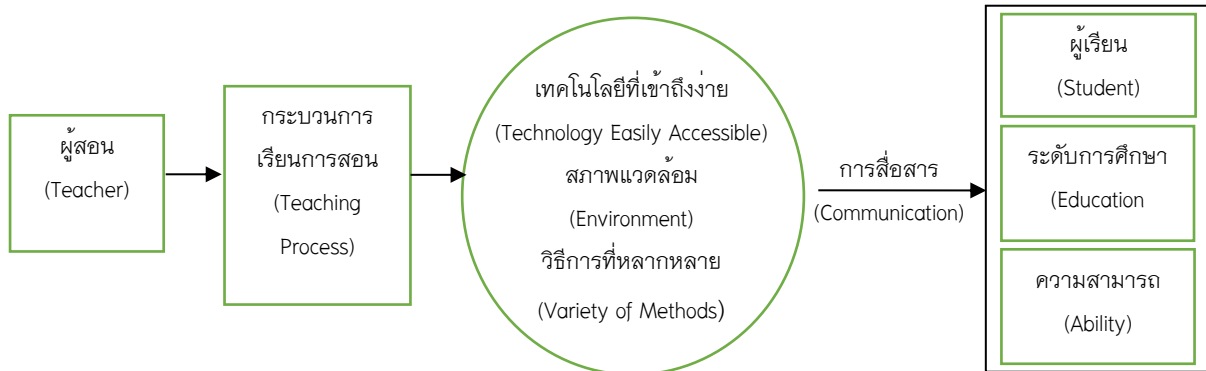
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาในครั้งถัดไป ผู้ที่สนใจศึกษาควรประยุกต์ใช้การเก็บข้อมูลเชิงลึกของรายละเอียดการบริหารจัดการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากการทำแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้สอนและผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างเป็นข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และพื้นที่อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่าในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการสื่อสารสำหรับดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวให้

เข้ากับสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ต้องสอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนและระดับการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

Figure 2. New Knowledge in Organizing Online Teaching

References

- Amarinthewa, W. (2021, May 14). *Because education cannot be stopped. How to study abroad during COVID?*. The101.World. <https://www.the101.world/education-abroad-covid/>
- Bangkapi District Office. (2022). *Administrative Area*. <https://webportal.bangkok.go.th/bangkapi/page/sub/16665/>
- Chichayavanich, K. (2019). *Learning Management*. Chulalongkorn University.
- Gagne, R. (1985). *The Conditions of Learning* (4th ed.). Holt, Rinehart & Winston.
- Kaedmongkhon, P., Udomsamak, P., & Ridsomboon, J. (2022). Factors Affecting Online Teaching and Learning Management under the COVID-19 Situation of High School Students in Klaeng District, Rayong Province. *Journal of Management and Marketing*, 9(1), 121-140. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/mmr/article/view/258339>
- Luangsurin, Y., & Yuktananda, T. (2021). The Online Learning Management Case Study: Udonthani Rajabhat University. *Romphruek Journal*, 39(1), 125-140. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/article/view/248281>
- Mongkolmoo, P. (2020). Learning Management According to Buddhist Principles. *Journal of Bovorn Multi-Education and Human Social Sciences*, 1(1), 59-69. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JOB_EHS/article/download/258711/172455

- Moungprasert, S., Pholpuntin, S., Tungdamnernsawad, S., & Sriboonrawd, J. (2022). Factors Affecting the Efficiency and Effectiveness of Online Teaching and Learning in Higher Education. *Suan Dusit Graduate School Academic Journal*, 18(3), 73–88.
<http://graduate.dusit.ac.th/journal/index.php/sdujournal/article/view/1132>
- Ngaorangsri, K. (2020). *Online Teaching*. Naresuan University.
- Piroj, K. (2017, Dec 10). *Taro Yamane for Calculating Sample Size*. GreedisGoods.
<https://greedisgoods.com/taro-yamane/>.
- Podapol, C. (2020, June 9). *Online Learning Management: New Normal of Education*.
<https://slc.mbu.ac.th/article/28181/>
- Sangkasuth, S., & Trimek, J. (2021). *Students' Satisfaction towards Appropriate Online Teaching and Learning Models in the Epidemic of COVID-19 of Rangsit University*. In RSU National Research Conference 2021 on Social Science and Humanity, Education, Management, and Arts, 1–12. Doi: 10.14458/RSU.res.2021.44
- Sanguanwong, S. (2021). Efficiency of e-learning of High-school students in the situation of covid-19 in Bangkok. Ramkhamhaeng University. <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/twin92/6114152087.pdf>
- Sooksena, N. (2022). *The Factors that Affect the Performance of the MBA Students at Ramkhamhaeng University*. Ramkhamhaeng University. <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mmm25/6314131052.pdf>
- Vanichbuncha, K. (2019). *Advanced statistical analysis with SPSS for Window* (12th ed.). Samlada.
- Watanakanjana, C., Trichan, P., Puapornpong, T., & Rittiboonchai, W. (2021). Effectiveness of Online-Learning of Lecturer's Competence and Assessment: A Case Study of Faculty of Management Science, Nakhon Pathom Rajabhat University. *Social Science Journal of Prachachuen Research Network*, 3(2), 1–13. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/prn/article/view/251889>
- Wongthong, P. (2021). Online Learning Management in New Normal for Upper Elementary School Students. *Rajapark Journal*, 15(43), 101–117. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/253472>
-

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper and Row.

Yuktananda, T. (2021). A Study of Factors Affecting the Achievement of Online Learning of Students Under the Spread of the COVID-19 Virus. *Journal of MCU Peace Studies*, 10(2), 509-522. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/255100>